

РЕШЕНИЕ

№ 10174

гр. София, 27.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав,
в публично заседание на 04.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **1918** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба от Общинско предприятие „Екоравновесие“ чрез адвокат А. Д. срещу Решение № 1040-21-55/01.02.2024г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалбата от Общинско предприятие „Екоравновесие“ срещу Разпореждане № 33320 от 24.07.2023г. на длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, поправено с Разпореждане № 33320/22.08.2023г. на длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 от КСО, с което декларираната злополука, станала с М. Р. Й., е приета за трудова злополука по смисъла на чл. 55, ал. 2 от КСО. Жалбоподателят навежда доводи за незаконосъобразност на оспореното решение, като постановено при съществени процесуални нарушения, неспазване на материалния закон и несъответствие с неговата цел. Излага съображения, че не са изяснени всички обстоятелства от значение за решаване на спора, което е повлияло при издаване на оспореното решение. От съда се иска отмяна на обжалваното решение и връщане на преписката за ново произнасяне.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Д., която моли съда да отмени обжалваното решение по изложените в жалбата съображения.

Ответникът Директор на НОИ - ТП С. град, чрез процесуален представител юрк. О. оспорва жалбата като неоснователна и моли съда да я остави без уважение. Моли за

присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – М. Р. Й. лично се явява и оспорва жалбата като неоснователна.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

С декларация за трудова злополука с вх. № 631/21.07.2023г. Общинско предприятие „Екоравновесие” е декларирано в ТП на НОИ-С.-град настъпила на 02.07.2023г. злополука с М. Р. Й.. Съгласно чл. 59 от КСО по постъпилата декларация в ТП на НОИ С. град е открито досие за трудова злополука № 33320.

Предвид, че декларираната злополука не попада в обхвата на случаите, посочени в чл. 58. ал.1 от КСО, а се касае за увреждане, довело до временна неработоспособност, в ТП на НОИ-С. град не е извършено разследване на злополуката.

В декларацията за трудова злополука е посочено, че на 02.07.2023г. в 8.50 ч. в приют за кучета в [населено място], на обичайното стационарно работно място, през време и по повод на извършваната работа - извършване на лечение и медицински манипулации на болни кучета, настанени в приюта, при което д-р М. Й. получава рана от ухапване в областта на основата на палеца и дланта на дясната ръка - разкъсна, малки рани на гърба на лявата ръка. По повод декларацията са събрани следните писмени доказателства: Протокол за трудова злополука № 5/20.07.2023г. за разследване на злополуката от Общинско предприятие „Екоравновесие”, доклад № 35, входящ в ОП „Екоравновесие” с рег. № П. 23-937/14.07.2023г. от д-р М. Р. Й., писмени обяснения от: д-р М. Й., М. А. П., Й. Л. С., М. Б. Н., амбулаторен лист № 23184A013C4C/03.07.2023г. и болничен лист № E2023 0700479 с причина 04 /Злополука - трудова/.

С оспореното Разпореждане № 33320 от 24.07.2023г. длъжностното лице по чл. 60, ал.1 от КСО е приело трудовата злополука по смисъла на чл. 55, ал. 2, т. 1 от КСО. В мотивите са посочени обстоятелствата, въз основа на които е прието, че злополуката е настъпила през време и по повод на извършваната работа, при извършване на лечение и медицински манипулации на болни кучета, настанени в приюта на дружеството-жалбоподател, при което агресивно куче ухапва пострадалият по ръцете, вследствие на което получава множество открити рани на китката и дланта на лявата ръка.

Срещу така издаденото разпореждане на 07.08.2023г. от Общинско предприятие „Екоравновесие“ е подадена жалба, по повод на която е установено, че оспореното разпореждане е допусната грешка при изписването на името на пострадалото лице, като вместо посоченото в декларацията за ТЗ лице - М. Р. Й. е вписано М. Р. Й.. Допуснатата грешка с характер на ОФГ е поправена с Разпореждане № 33320/22.08.2023 г. на длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 от КСО, неразделна част от оспореното Разпореждане.

Във връзка с подадената жалба, с цел изясняване на наличието на функционална връзка между изпълнението на трудовите функции и внезапното увреждане на здравето, с писмо изх. №1012-21-773#1/16.08.2023г. до осигурителя ОП „Екоравновесие“ е поискано да се предоставят следните документи: трудов договор на М. Р. Й., длъжностна характеристика на М. Р. Й., график за работа за м. юли 2023г. и справка за действително отработени дни за м. юли 2023г. на лицето и Правилник за вътрешния трудов ред.

В отговор на 31.08.2023г. от ОП „Екоравновесие“ са представени: заверени копия на трудов договор № ПЕР22-РД15-350/13.09.2022г.; длъжностна характеристика за длъжността „Ръководител звено /управител/ на приют за безстопанствени кучета [населено място]” на д-р М. Р. Й., заверено копие на Правилника за вътрешния трудов ред; Справка за действително отработени дни за м. юли 2023г. на М. Р. Й., като в придружителното писмо, под № 3 е дадено обяснение, че „Съгласно трудов договор на д-р М. Й. и Правилник за вътрешния трудов ред, лицето работи на пълно работно време - 8 часа дневно и 40 работни часа седмично, а в Приюта за безстопанствени кучета в [населено място] има График само за работниците /гледачи/, който е утвърден от работодателя.

С писмо изх. № 1047-21-536#1/01.09.2023г. от М. Р. Й. е поискано да бъдат дадени отговори и допълнителни обяснения по конкретни въпроси, във връзка с начина на работа, дежурства на служителите, график за работно време, брой ветеринарни лекари, работа в почивни дни и др., на което М. Й. дава отговор на зададените допълнителни въпроси с писмо с вх. № 1047-21-536#2/09.11.2023г.

С писмо изх. № 1047-21-536#3/21.11.2023г. от ОП „Екоравновесие“ е поискано да се предоставят: заповеди за работа на всички дежурни служители на 02.07.2023г., граждански договори, сключени с М. Р. Й., справка за фактически отработени часове за месец юли 2023г. за М. Р. Й., график за работата на служителите през месец юли 2023г. и стандартни оперативни програми за дежурствата, на което осигурителят не е отговорил. В указания срок такива не са представени, предвид което решаващият административен орган се произнася по наличните в преписката доказателства.

С оспореното в настоящото производство Решение № 1040-21-55/01.02.2024г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, е оставена без уважение жалба вх. № 1012-21-773 от 07.08.2023г. от Общинско предприятие „Екоравновесие” срещу Разпореждане № 33320/24.07.2023г. на длъжностното лице по чл. 60, аз. 1 от КСО, като неоснователна. Решаващият орган е приел, че са налице всички кумулативно изискуеми елементи от фактическия състав на чл. 55, ал. 1 от КСО за квалифициране на злополуката като трудова. В тази връзка се посочва, че към датата на злополуката 02.07.2023г. пострадалият М. Й. е работил по трудов договор в осигурителя ОП „Екоравновесие“, като здравословното увреждане - „рана от ухапване в областта на основата на палеца и дланта на дясната ръка - разкъсна, намалени до липсващи движения на 2-ри, 3-ти и 4-ти пръст и малки рани на гърба на лява ръка” е станало през време и по повод на извършваната работа - лечение и медицински манипулации на болни кучета. Изложените в жалбата възражения, свързани с това, че пострадалия не е следвало този ден да бъде в приюта на работа са приети за неоснователни, с оглед събраните доказателства и предоставените бележки от д-р М. Й..

В хода на производството пред настоящата инстанция са приети всички доказателства, приложени към жалбата, както и представената от ответника административна преписка.

По искане на жалбоподателя в хода на съдебното производство са събрани гласни доказателства чрез разпита на един свидетел – И. Х. М., които съдът кредитира като непротиворечиви и логични. От показанията му се установява, че той е ветеринарен лекар по професия и работи в ОП „Екоравновесие“, в клиника „В.“ като управител. Като ветеринарен лекар работата му е да обслужва бездомните кучета за подобряване на здравния им статус и кастрация по програмата „Кастрирай и върни“. Твърди, че поведението на безстопанствените кучета по време на работата с тях е

непредсказуемо. Посочва, че откакто е управител в клиника „В.“ има практика доброволците да подписват декларация за информирано съгласие. При постъпване на работа се води инструктаж на персонала, че може да ги нахапе или събори всяко едно куче и им се повтаря да са внимателни и да са по двама човека, за да могат да реагират. Заявява още, че не сключват застраховка „Професионален риск“. Добавя още, че всеки един работник и ветеринарен лекар знае как се работи с животни, предупреждаван е многократно и трябва да внимава. Заявява, че не познава д-р М. Й.. При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи: Жалбата е подадена в срока по чл. 118, ал.1 от КСО, във вр. с чл. 149, ал. 1 АПК, от надлежна страна, адресат на оспорения административен акт, имаща право и интерес от оспорването. Следователно е процесуално допустима и следва да бъде разгледана нейната основателност.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 АПК) на основанията по чл. 146 АПК, съдът намира, че административният акт е издаден от компетентен орган - ръководителя на териториално поделение на НОИ (чл. 118, ал. 1 от КСО), в предписаната от закона писмена форма, с всички необходими реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК (наименование на издаващия орган, наименование на акта, адресати, фактически и правни основания, разпоредителна част, указания за това пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва, дата на издаване и подпис на лицето издател, с означаване на длъжността му). Спазени са административнопроизводствените правила и акта е в съответствие с целите на закона. Разпореждането, с което злополуката е приета за трудова също е издадено от компетентен орган, а именно от определено съгласно приложената по делото заповед № 1015-21-143 от 07.06.2018г. на директора на ТП на НОИ - С. длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 от КСО за приемане или неприемане на злополуката за трудова. Изцяло се споделят аргументите изложени от административния орган, че освен в изрично регламентирани в чл. 58, ал. 1 от КСО хипотези, съгласно чл. 58, ал. 2 от КСО ТП на НОИ разполага с правомощието по своя преценка да разследва и други злополуки. На длъжностното лице по чл. 60 от КСО е предоставена възможност, действайки в условията на оперативна самостоятелност сам да прецени дали да открие производство за разследване на злополуката.

По изложените съображения настоящия съдебен състав приема, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са издадени от компетентен орган в кръга на възложените им правомощия.

Обжалваният акт е издаден след като са установени всички релевантни за спора факти, съдържа фактически и правни основания. Решаващият орган е обсъдил всички събрани в производството доказателства и е мотивирал правните си изводи. Предвид това съдът намира, че оспореният акт е постановен при спазване на административнопроизводствените правила.

Съдът не констатира и нарушения на материалния закон. Трудовата злополука като осигурен социален риск е легално определена в чл. 55, ал. 1 от КСО и представлява всяко внезапно увреждане на здравето, станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт. При така даденото определение, за да бъде приета злополуката за трудова, е необходимо едновременно наличие на няколко предпоставки - внезапно увреждане на здравето /външно, неочаквано и непредвидимо,

еднократно и пряко въздействие върху човешкия организъм, което накърнява телесната цялост и нарушава нормалното функциониране на органите на човешкото тяло/, злополуката да е станала с осигурено лице, функционална зависимост между изпълнението на трудовите функции и внезапното увреждане на здравето - това е връзката на увреждането с обичайните обстоятелства и условия, при които протича изпълнението на трудовата функция по трудовото правоотношение с работодателя, неблагоприятен резултат от увреждането - неработоспособност или смърт и причинна връзка - неблагоприятният резултат /неработоспособността, респективно смъртта/ да бъде пряко следствие от внезапното увреждане на здравето, а не на други обстоятелства, както и при нетравматични увреждания, както и внезапното увреждане на здравето да е настъпило в резултат от извършваната работа.

В процесния случай от доказателствата по делото се установява, че гореописаните елементи са налице в тяхната кумулативна даденост. Безспорно по делото е установено, че към момента на злополуката М. Р. Й. е работил при жалбоподателя по трудово правоотношение, видно от приложения по делото трудов договор. На 02.07.2023г. по време на работа, в 8,50 ч., в приют за кучета в [населено място], на обичайното стационарно работно място, по повод на извършваната работа – извършване на лечение и медицински манипулации на болни кучета, настанени в приюта, при което д-р Й. получава рана от ухапване в областта на основата на палеца и дланта на дясната ръка – разкъсна, малки рани на гърба на лявата ръка. Изложените в жалбата твърдения, че инцидентът е настъпил извън официално регламентираното работно време на М. Й., съдът намира, че не се подкрепят от събраните по делото доказателства, а напротив, опровергават се. Така, видно от Протокол № 5/20.07.2023г. за разследване на злополуката от осигурителя, на 02.07.2023г. д-р Й. е бил дежурен в приюта на дружеството по трудовото си правоотношение, а не по граждански договор, каквито твърдения са наведени от жалбоподателя, прилагайки копие от сключени граждански договори с д-р Й., вторият от които е със срок на изпълнение до м.06.2023г. Тези обстоятелства се потвърждават и от дадените писмените обяснения на пострадалия, от тези на М. А. П., Й. Л. С., М. Б. Н..

Съгласно приложената в административната преписка и приети по делото амбулаторен лист № 23184A013C4C/03.07.2023г. и болничен лист № E2023 0700479 с причина 04 /Злополука - трудова/, се установява, че М. Й. е с множество открити рани на китката и дланта, с вписана диагноза S61.7, като му е предписан домашен отпусък от 12 дни.

Описаните по-горе факти и обстоятелства са релевантните при преценка дали е изпълнен сложния фактически състав на чл. 55, ал.1 от КСО за квалифициране на злополуката като трудова.

Неоснователно е твърдението на жалбоподателя, че действително с Й. е станал инцидент на 02.07.2023г., но не и при възложената му работа от ОП „Екоравновесие“ в рамките на трудовото му правоотношение и съгласно задълженията му по длъжностната му характеристика. Единствено, когато пострадалото лице предприема съзнателно извършване на несвойствени с длъжностната му характеристика дейности, когато не обезопасява по надлежния начин себе си и не уведомява никого за намерението си да работи на друго място и това той

извършва на своя преценка, риск и отговорност за здравето си, в нарушение на всички разпоредби и правила за поведение, съгласно трудовия му договор и нормативните разпоредби за поведение в трудовата му функция, което и „довежда“ до настъпване на злополуката, която в този случай не следва да бъде приемана за „трудова“. Това не е обичайното му работно място, нито обичайната му дейност. При тези доказателства, следва да се приеме, че описаните обстоятелства надделяват и изключват материалните предпоставки в дефинираното от чл. 55, ал. 1 КСО. Определящо в случая е поведението му, явяващо се в разрез с всички нормативи и правила за поведение при такъв вид дейност, което е в пряка причинна връзка с настъпилния резултат. В този смисъл Решение № 6739 от 22.05.2018 г. на ВАС по адм. д. № 5637/2017 г., VI Решение № 198 от 10.01.2005 г. на ВАС по адм. д. № 2420/2004 г., I други. От предоставеното копие на длъжностна характеристика, утвърдена на 17.11.2022г., се установява, че на М. Й. са вменени като задължения по т. 8 „ветеринарномедицинско обслужване – кастрация, ваксинация срещу бяс, обезпаразитяване, чипиране и лечение на кучета или евтаназия и всички други задължения, съгласно чл. 45 от Закона за защита на животните”, от което следва, че „прекарване на болно куче от стационара на приюта към фургоните с цел извършване на медицински манипулации на кучето” на 02.07.2023г., около 8,50 ч. от д-р М. Р. Й. се явява във връзка и по повод на извършваната работа.

Твърдяното съпричиняване на злополуката в резултат от самоволно, небрежно поведение на пострадалия работник е неотнормимо към диспозицията на чл. 55, ал. 1 от КСО. Обстоятелствата дали е налице нарушение на трудовата дисциплина, са без значение за определянето на злополуката като трудова. Върховният административен съд се е произнасял многократно по подобни случаи в смисъл, че евентуалното съпричиняване на вредоносния резултат има правно значение само в исковото производство по чл. 201, ал. 2 от Кодекса на труда, но не променя характера на злополуката като трудова, след като тя е станала през време и във връзка с извършваната работа или при всяка друга работа, която е в интерес на предприятието /в този смисъл е Решение № 2627 от 25.02.2021 г. по адм. д. № 10965/2020 г. на ВАС, Решение № 16999 от 12.12.2019 г. на ВАС по адм. д. № 3034/2019 г. /.

Евентуалното неспазване на нормативно установените правила за безопасност на работния процес също е ирелевантно за определянето на злополуката като трудова. Обстоятелството дали са били спазени нормативно или ненормативно установените изисквания за безопасни и здравословни условия на труд, е ирелевантно за определянето на

злополуката като трудова, ако тя е възникнала при или по повод възложената работа, респективно при работата, извършена в интерес на работодателя. Дори част от причините за настъпване на злополуката да са в резултат от непредпазливото поведение на пострадалия, не може да бъде променен характерът на злополуката по аргумент от чл. 55, ал. 3 КСО, която изключва от кръга на трудовите злополуки само хипотезата, когато пострадалият умишлено е увредил здравето си.

В тази връзка по делото не са представени никакви доказателства относно предприемане на умишлени действия от страна на пострадалия, за увреждане на неговото здраве. Показанията на свидетеля по никакъв начин не установяват умишлени действия на Й., тъй като от една страна свидетелят не е бил очевидец на злополуката, а от друга показанията му се базират на общи сведения, а и той не познава лично пострадалия и не е работил с него.

Липсата на доказателства за умишлени действия от страна на пострадалия мотивира съда да приеме наличието на функционална връзка между настъпилото внезапно увреждане на здравето, довело до неработоспособност и условията на труд. В случая безспорно се касае за трудова злополука, както правилно е посочил и компетентният административен орган. Решението, предмет на съдебен контрол е правилно и законосъобразно постановено.

Изложените в жалбата на осигурителя възражения относно оспорени пред НОИ болнични листове са ирелевантни по настоящия спор, тъй като от значение за квалифициране на злополуката като трудова е, че претърпяното на 02.07.2023г. травматично увреждане е настъпило по време на работа и е довело до временна неработоспособност, съгласно представения болничен лист № E2023 0700479.

Съдът намира, че са налице всички елементи на посочения в чл. 55, ал. 1 от КСО фактически състав: безспорно е налице увреждане на здравето на осигурено лице /пострадалият е престира работна сила/ и същото е настъпило внезапно –агресивно куче ухапва пострадалият по ръцете, при извършване на лечение и медицински манипулации в приюта, увреждането е причинило временна неработоспособност /видно от приложения болничен лист /; налице е функционална зависимост между изпълнението на трудовите функции и увреждането на здравето; увреждането е настъпило по време и по повод на възложената работа. Налице е причинна връзка – именно така констатираното увреждане е довело до временна неработоспособност.

От това следва, че злополуката е трудова по смисъла на чл. 55, ал. 1 от КСО и правилно актът - предмет на съдебно оспорване, постановен в този

смисъл, е законосъобразен.

По така изложените съображения съдът намира, че жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли.

Предвид изхода на спора на основание чл. 143, ал. 4 от АПК, вр. чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. § 2 от ДР на ДОПК в полза на ТП на НОИ – С. град следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в минималния размер, установен в чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, а именно в размер на 100 лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд –София –град, Трето отделение, 55-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Общинско предприятие „Екоравновесие“ срещу Решение № 1040-21-55/01.02.2024г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалбата от Общинско предприятие „Екоравновесие“ срещу Разпореждане № 33320 от 24.07.2023 г. на длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

ОСЪЖДА Общинско предприятие „Екоравновесие“, ЕИК 0006963271537 да заплати на ТП на НОИ – С. град сумата от 100 /сто/ лв. разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд чрез Административен съд – София - град в 14-дневен срок от съобщението до страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: